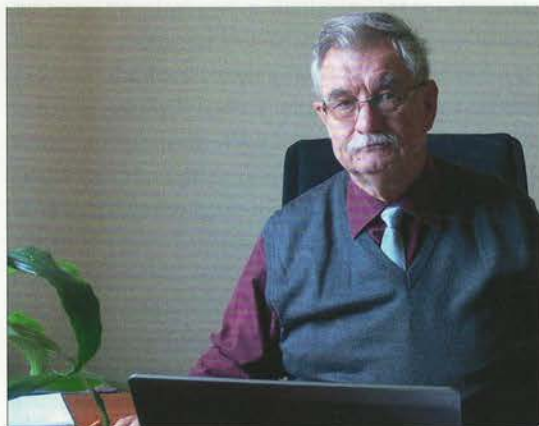

Hogyan lépünk fel a hulladék-elhagyás ellen?

Bárczy Zoltán okl. vegyészmérnök

Bár először a fizikusok írták le, de nem csak a fizikában, társadalmi szinten is érvényes, hogy a rendetlenség, a rendezetlenség (a káosz) spontán, folyamatosan növekszik; megállítani, csökkenteni csak munkával lehet, és ez a munka nem kerülhető meg! A rendetlenségnek elébe kell menni, s nem utólag szórni a pénzt. A „Te szedd!”-akciósorozat szép, nemes kezdeményezés, de olaj a tűzre, hiszen *úgyis elviszik!* A feltakarított helyek újra meg újra mágnesként vonzzák a szemetet. Az elhagyott hulladék feltakarításáért rengeteg pénzt (évente százmilliókat) áldozunk fel - utólag. Miért nem lehet ezt a pénzt megfontoltan irányítani, már előre a kívánt célra fordítani?

A kriminalisztikában született meg a felismerés, hogy a büntetésnek *nem a súlyossága, hanem az elkerülhetetlensége az igazi visszatartó erő!* Nincs értelme emelni a büntetési tételeket, amikor a tettenérés rendkívül költséges és esetleges, ugyanakkor az eredményessége elhanyagolható.

Az „előírom és büntetek”-elv itt már nem működik, helyette az érdekeltségre kell alapozni. 2000 éve ismert a *Cui prodest?* (Kinek érdeke?)-elv, amely a római jognak is egyik sarokköve lett.

Régi közmondásunk szerint: *Többre jutunk egy cseppnyi mézzel, mint egy hordónyi ecettel!* Meg kell fordítani a hulladékkal kapcsolatos pénz áramlási irányát. Most visszariasztja a hulladék birtokosát a jogkövető magatartástól az, hogy a leadáskor fizetnie kell, így hát - mivel ellenérdekelte abban,

Örvendetes, hogy a hulladék-elhagyás ellen már a legmagasabb szinteken is döntés érlelődik. Az eredményességhez új szemlélet, új módszer szükségeltetik, mert a régié már mind elbuktak. Viszont a szemléletváltásra valahogy nem tudunk mozdulni.

hogyan emiatt a zsebébe nyúljon - a hulladékot nem adja le, s inkább elhagyja, vagy - ami még rosszabb - másnak a nyakába löki.

Uniós irányelv (rossz fordításban) a *szennyező fizet*, helyesebben **a szennyező** (és ne más) **fizessen!** De ki is valójában az a szennyező, aki a mindent elborító szeméthalmaz miatt felelős?

„Ha nem vásárolsz szemetet, akkor nem lesz otthon szemed!” - fogalmazott régebben egy ismerősöm. A megvásárolt áru vagy elfogy (élelmiszerek, tisztítószeres stb.), vagy kivétel nélkül a hulladékba kerül. Nemcsak a csomagolása, hanem - csak idő kérdése - maga az áru is, bármi legyen is az. Gyorsan hulladékká válnak az újságok, majd az okostelefonok is, a ruhák is, a bútorok is, sőt hosszabb idő után a ház is, minden tartozékával együtt. Egyszóval: **amit megvásárolunk, az hulladékként végzi.**

Mivel minden hulladék korábban áru volt, ebből következően **a vásárló a szennyező!** - tehát a majdani szennyezése miatti kötelezettségét rajta kell behajtani, mégpedig azonnal, a vásárláskor! A vételárba az áfához, a jövedéki adóhoz hasonló újabb adójellegű felárat kell beépíteni. Mivel a vásárló az árut meg akarja venni, e többletköltségnek a vásárláskori megfizetését nem kerülheti el.

A felár kisebb része a hulladékkezelés fedezete, a nagyobb része pedig (akár 80-90%-a is!) a betétdíj (visszatérítési díj), amelyre kormányrendeletünk is van¹. A visszajáró betétdíjnak számos előnye van:

- Azonnal érvényesíti „**a szennyező fizessen**”-elvet, hiszen már a vásárláskor meg kell fizetni, s ezt a vevő (a majdani szennyező) nem kerülheti meg.
- Megjeleníti a **hulladéknak a vagyoni voltát:** a hul-

¹ A többszörösen módosított 209/2005. (X. 5.) Korm. rendelet a betétdíj alkalmazásának szabályairól

ladéknak így van könnyen elérhető pénztartalma; ez a pénztartalom pedig a hulladéknak a megfelelő helyre eljuttatására is célszerű eszköz.

- **Érdekléte teszi** a hulladék birtokosát a jogkövető magatartásban, a közérdekű cél elérésében, mert csak akkor juthat a hulladék pénztartalmához, ha azt a megfelelő helyen és módon adja le.
  - Megszünteti a szétszóródó hulladékáramokat, irányítja azokat, mert azok oda jutnak, ahol pénzre váltatnak.
  - **Kiválthatja a rákényszerített hulladékbirtokosi szerepet**, hiszen nem lesz értelme bárhol elhagyni, vagy más portájára bedobni, mert ekkor a benne lévő pénztartalma nem használható ki.
  - **Fegyelmeltebbségre készítet** (nem kényszerít!).
  - Javíthatja a hulladék-részáram **homogenitását**, mert a hulladék átvevője joggal támaszthat minőségi igényeket, hiszen ő adja a pénzt;
  - Hatályát időben is kiterjesztve **a múltban elhagyott hulladék összegyűjtésére** ösztönöz, így az ország fokozatosan megszabadulhat a korábban rossz helyekre került hulladékoktól.
- Ezt a rendszert fokozatosan kell bevezetni, és

mindenre vonatkozzon: a cigarettacsiktól kezdve az ócska bútoron, a bontott csempén, a tévén, a hűtőszekrényen át az autóig is.

Ki kell használni a mai technika adta lehetőségeket: már vannak italosdoboz-visszaváltó automaták, amelyek igazolást adnak a bevételezett mennyiségről, s ezt az igazolást adott helyeken vásárlásra fel lehet használni. Ezen a nyomon elindulva többféle lehetőséget kell kidolgozni és bevezetni. A már működő és a majdani hulladékudvarok kapacitását és jogkörét is ki kell bővíteni, hogy minél több és minél többféle hulladék befogadására legyenek alkalmasak.

Amit szeretünk, azt gondozzuk, rendben tartjuk. Rendben tartjuk a lakásunkat, a szűkebb portánkat. Akkor a tágabb portánkra, a saját környezetünkre miért nem ügyelünk? Az nem a miénk? Azt helytünk, nekünk senki nem fogja rendbe tenni, rendben tartani!

A rendezetlenség, a rendetlenség (a káosz) spontán, folyamatosan növekszik, megállítani, csökkenteni csak munkával lehet, és ez a munka nem kerülhető meg! •

REMAT CSOPORT „Hulladékból készterméket!” 25 éve a hulladékhasznosítás szolgálatában

Termékeink

- LDPE natúros (mosott natúr) regranulátum
- LDPE színes regranulátum
- LLDPE natúros (mosott natúr) regranulátum
- PP natúros regranulátum
- PP színes (vegyes) regranulátum

Általunk vásárolt anyagok

- Polietilén**
- fólia ➢ ömleny ➢ lemezek
  - technológiai hulladék
- Polipropilén**
- fólia
  - ömleny
  - technológiai selejt

ReMat Hulladékhasznosító Zrt.

3581 Tiszaújváros, TVK Ipartelep, Pf. 226
Tel./fax: 49/521-664

E-mail: tvkremat@t-online.hu • www.remat.hu

